

ÜÇ MÜELLİFİN XVII. YÜZYILDA
OSMANLILAR'DA MEVLİD GELENEĞİNE
DAİR İZLENİMLERİ

THREE AUTHORS' OBSERVATIONS ON
THE TRADITION OF MEVLID IN THE
OTTOMAN EMPIRE IN THE XVII. CENTURY

PROF. DR. MEHMET ŞEKER

ÜÇ MÜELLİFİN XVII. YÜZYILDA OSMANLILAR'DA MEVLİD GELENEĞİNE DAİR İZLENİMLERİ

PROF. DR. MEHMET ŞEKER

EMEKLİ ÖĞRETİM ÜYESİ

Özet

Osmanlılarda mevlid törenlerinden bahseden ve mevlid alaylarını takip ederek izlenimlerini kaleme alan bazı müellifler de bulunmaktadır. Biz bunlardan XVII. yüzyılda yaşamış ve eser vermiş olan üç müellifin eserlerinde mevlid ihtifalleri ve mevlid alayları hakkında verdikleri bilgileri mümkün olduğu ölçüde kendi anlatımlara ile aktarmaya çalışacağız. Bunlardan ilki Fransız yazar Antoine Galland'tır. Onun bir yabancı gözüyle mevlid alayı hakkındaki gözlemlerini paylaşacağız. İkinci olarak da yine aynı yüzyılda yaşamış olan Osmanlı teşrifat ve teşkilat tarihi yazarı Hezarfen Hüseyin Efendi'dir. Bunun eseri de Galland'inkinden farklı olarak, dışarıdan bir gözlemci değil, camide yapılan merâsimi anlatmış olması bakımından orijinaldir. Üçüncüsü de Osmanlı kültür tarihinde farklı bir yeri olan seyyah Evliya Çelebi'dir. Bilindiği gibi Evliya Çelebi *Seyahatnâme*'sinde gezip gördüğü yerlerde kendisinin dikkatini çeken olayları kaydetmiştir. İşte bunlar arasında Osmanlı coğrafyasında düzenlenen, özellikle Mısır'da tertip olunan mevlid merâsimleri hakkında verdiği bilgiler dikkat çekicidir.

Anahtar Kelimeler

Mevlid Alayları, Kök Böri (Halep Atabeyi), Antoine Galland, Hezarfen Hüseyin Efendi, Evliya Çelebi

THREE AUTHORS' OBSERVATIONS ON THE TRADITION OF MEVLID IN THE OTTOMAN EMPIRE IN THE XVII. CENTURY

PROF. MEHMET ŞEKER

EMERITUS PROFESSOR

Abstract

There are several authors who mention mevlid ceremonies in the Ottomans and indite their impressions and observations by following the mevlid processions. We will try to convey the information given by three of these authors who lived and produced works in the 19th century; about the mevlids and mevlid processions with their own narratives to the extent possible. The first of these authors is the French author, Antoine Galland. We will share his observations about the mevlid processions through the eyes of a foreigner. Second of these authors is Hezarfen Hüseyn Efendi, who lived in the same century and wrote about Ottoman governmental protocol and organization history. His work is original in that it describes the ceremony held inside a mosque, unlike Galland's writings as an observer from the outside. The third of these authors is the traveller Evliya Çelebi, who has a different place in the cultural history of the Ottomans. As known, Evliya Çelebi recorded the events that attracted his attention during his travels in his travelogue. Among these, the information he gave about mevlid ceremonies held in the Ottoman geography, especially in Egypt, is remarkable.

Keywords

Mevlid Processions, Kök BÖri (Halep Atabeyi), Antoine Galland, Hezarfen Hüseyn Efendi, Evliya Çelebi

